

BUITENGEWONE MISSIONARISSEN

‘God had een ander plan met mij’

Voor de serie Buitengewone missionarissen ging de redactie in gesprek met Sander Kessler, een jonge Nederlandse priester van het bisdom Gulu in Noord Oeganda. Hoewel hij via de WNM is uitgezonden door de Sint Jozefparochie in Oisterwijk, noemt hij zichzelf zich geen missionaris. “Ik ben gewoon een priester en op dit moment liggen mijn taken in Noord Oeganda. Blijkbaar is dat het plan dat God met mij heeft.”

Sander Kessler met de geit die hij kreeg bij zijn priesterwijding

“Ik was nooit van plan om naar Afrika te gaan,” vertelt hij. Opgegroeid in een katholiek boerengezin in Heumen, wilde Sander als kind wel priester worden, maar in zijn middelbare schooltijd, begon hij zich af te keren van de kerk. Dat veranderde door de dood van zijn neef, die pas achttien was. “Ik was zelf zeventien en begon meer levensvragen te stellen. Ik ging in debat met God, zocht de stilte op in de kerk. Ik ben de PABO gaan doen, maar besloot dat ik toch priester wilde worden. Op het Sint Janscentrum adviseerden ze me eerst die lerarenopleiding af te maken. Daarna ben ik alsnog aan het seminarie begonnen.”

In 2007 ging Sander via het bisdom Den Bosch voor twee maanden naar Oeganda op uitwisseling. Na die eerste kennismaking werd hij in 2011 gevraagd om voor een jaar in het Westen van Oeganda te werken op een middelbare school. “Het was kort voor mijn diakenwijding, mijn aanvraag lag zowat klaar. Ik dacht: ‘als ik ooit nog eens zoiets wil doen, is dit mijn kans, als ik eenmaal priester ben, kan het niet meer.’ Dus ik ging.” Dat jaar werd veel langer. De

lokale bisschop vroeg hem te blijven en in Oeganda tot priester gewijd te worden. “Ik heb daarover uitgebreid gesproken met mijn begeleider van het seminarie in Den Bosch. Hij zei: ‘Gods roepstem klinkt ook via deze mensen uit Oeganda’ Daar heb ik toen gehoor aan gegeven.”

Cultuur aanvaarden

Uiteindelijk bleef hij tot 2017 in het Zuid Westen van Oeganda. Een periode die zeker niet altijd makkelijk was. “Ik heb er te maken gehad met tegenwerking, maar zie deze tijd nu als een leerperiode. God heeft mij daar voorbereid voor groter werk. Pas als je lang ergens bent kun je de cultuur leren aanvaarden. Je

moet het je eigen maken en je er niet tegen verzetten. Dingen gaan in Oeganda anders dan bij ons. Dat is soms lastig. Ze weten inmiddels hier ook wel dat ik heel strikt ben als het gaat om besteding van gelden die we krijgen. Geld dat we vanuit een Nederlandse parochie of stichting krijgen voor een bepaald project, moet daaraan besteed worden. Dat leggen we in een overeenkomst vast en leggen verantwoording af aan die fondsen en daarmee aan hun donateurs. We laten hier de mensen voor een deel zelf meebetalen aan de projecten. Daarmee zijn ze zelf medeverantwoordelijk. Ik bied hulp waar kan, maar alleen in samenwerking met de lokale bevolking”.

Families die aankomen in het kamp krijgen na inschrijving zes houten palen en een zijl om een tent te maken, zelf maken ze later stevigere hutten

Vluchtelingenkamp

Begin 2017 vroeg de aartsbisschop van Gulu Sander om naar het Noorden te komen. Hij werkt daar nu zo'n 30 kilometer van de grens van Zuid-Soedan. "Er waren hier al twee grote kampen van de VN voor alle mensen die de burgeroorlog daar zijn ontvlucht. De VN had geen budget voor een derde kamp, dus hebben de kerken in de regio de handen ineen geslagen en dit opgezet. Op een stuk grond van 40 bij 50 km wonen nu zo'n 140.000 vluchtelingen. 80% van hen is jonger dan dertien jaar, kinderen dus nog. Ze zijn gevlucht terwijl hun ouders in Zuid Soedan zijn gebleven om hun bezittingen te beschermen of ze zijn onderweg hun familie verloren. Zoals de zestien-jarige Immaculata. Vlak voordat ze met haar familie de grens bereikte vielen ze in een fuik van rebellen die haar hele familie voor haar ogen vermoordden. Zelf werd ze tientallen malen verkracht. Bij aankomst in het kamp bleek ze zwanger. Ze heeft haar kind 'Hoop' genoemd en zegt 'Dit is mijn familie nu.' Mensen hier hebben een enorme overlevingsdrang. Wat wij doen is proberen deze jonge mensen handvatten te geven om een toekomst op te bouwen."

Het kamp wordt geheel gerund en gefinancierd door de kerken: anglicaans, luthers en katholiek. "We hebben de taken verdeeld. Wij zijn verantwoordelijk voor onderwijs, gezondheidszorg, watervoorziening en traumaverwerking en ook verzorgen we de kerkdiensten en sacramenten. Ik werk samen met negen andere priesters: missionarissen uit de VS en India. We streven ernaar om in de toekomst zoveel mogelijk mensen van binnen het kamp op te leiden en hier betaald werk te laten doen. We maken ze nu al medeverantwoordelijk. Het kamp is verdeeld in zones en blokken met elk eigen voorzitters. We kunnen niet inschatten hoe lang de mensen hier zullen blijven. De burgeroorlog duurt nog altijd voort, al zijn er begin april vredesbesprekingen geweest in Rome. Sanders bisschop, mgr. Odama, speelde daarbij een belangrijke rol.

Kerk is meer dan eredienst alleen

Door allerlei omstandigheden werd priesterwijding steeds maar uitgesteld maar in januari van dit jaar werd hij eindelijk gewijd in het bijzijn van zijn moeder en zus en ruim 3000 Oegandezen en Zuid-Soedanezen. "Het werk hier is zo anders dan in Nederland. Hier speelt het geloof een belangrijke rol en worden de vieringen gedragen door de mensen. Mijn oud-medeseminaristen staan in de Nederlandse parochies voor hele andere uitdagingen dan ik hier.

Maar de kerk moet meer zijn dan de eredienst alleen. Als priester moet je de vertaalslag kunnen maken naar het gewone leven van de mensen. Ik heb naast mijn studie ook altijd gewerkt o.a. in de ouderenzorg. Zo houdt je contact met de samenleving. We zijn een gemeenschap en juist in momenten van pijn en verdriet moeten we naast de mensen staan. Ook de kerk in Nederland heeft deze momenten van pijn. Maar wat ik ook geleerd heb hier is dat we niet te lang moeten stilstaan bij de ellende. Uiteindelijk moet je doorgaan."

Op de vraag hoe lang hij nog in Oeganda blijft, heeft Sander geen antwoord. "Vroeger was ik meer van het plannen en alles onder controle houden, dat heb ik leren loslaten. Keer op keer bleek dat God een ander plan had met mij. En hoewel ik veel lastige periodes heb gehad, kan ik zeggen dat ik nu heel gelukkig ben."

Erica Op 't Hoog

Mgr Odama dient het vormsel toe.
Foto's: Sander Kessler

Meer informatie over het werk van Sander Kessler vindt u op de website van de Sint Jozefparochie: <http://www.jozef-parochie.nl/onze-parochie/missionarissen/sander-kessler/>